

**Előfizetési árak:**  
 Egész évre ----- 12 frt.  
 Félévre ----- 6 "  
 Negyedévre ----- 3 "  
 Egy hónapra ----- 1 "  
 — Egyes szám 4 kr. —

**Kiadóhivatal:**  
 Pleitsz Fer. Pál könyvnyomdája  
 Nagybecskerek, Ur-utca 276. sz.,  
 hová az előfizetések és a lap  
 szerkesztésére vonatkozó felszo-  
 lamások intézendők.

# TORONTÁL.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

**Szerkesztőségi Iroda:**  
 Nagy-Becskerek,  
 Zápolya-utca 1-36 szám,  
 hová a lap szellemi részét, illető  
 minden közlemény intézendő.

**Hirdetések**  
 a kiadóhivatalban fogadtatnak el.  
 Azonkívül az összes hirdetési  
 irodákban.

Megjelenik mindennap,  
 vasár- és ünnepnapok  
 kivételével.

## Vasut és politika.

Nagybecskerek, április 26.

A déli vasut ügye ismét az osztrák politikai helyzetre irányítja a figyelmet, mely a megoldásra váró kérdéseknél fogva sok tekintetben érdekli Magyarországot.

Feltűnt mindenkinek, aki figyelemmel kíséri az osztrák eseményeket, az a gyors és váratlan fordulat, a melyen a vasuti államosítás kérdésében, az apr. 2-án tartott költségvetési bizottsági ülés óta az illetékes tényezők magatartása keresztül ment. Addig roppant tetszett az államosítás, sietteték, gyors megoldásra juttatni akarták. Ezen az ülésen azután éppen a német baloldal megindította a támadást: félték az ártól, félték a valuta veszedelmétől, félték a tarifa emeléstől, félték Triest korábban tervezett vasuti összekötéseinek elmaradásától. Szóval egyszerre megteltek aggodalommal. Hogy a tökéletesen vagy a lokális áramlatok és érdekek ebbe a sok aggodalomba miképpen játszottak bele, azt mi nem fejtegetjük; azt azonban tudjuk, hogy a fordulatnak politikai háttere volt, a mely első sorban a Wurmbbrandt szeles és kapkodó eljárása ellen irányult ugyan, de egyúttal kifejezte a német baloldal bizalmatlanságát a koalíció kormánya ellen. Minthogy pedig ez a támadás először árulta el, hogy a Windisch-Graetz-kormány nem számíthat feltétlenül a német baloldal támogatására: minthogy az említett ülés óta mostanig, ennek a pártnak sajtója, hol Pienerre, mint vezérére, hol az egész kormányra, folyton növekedő mértékben nyomást gyakorol; arra az eredményre kell jutnunk, hogy a vasut-államosítás kérdésének tárgyalása a költségvetési bizottságban, csak egy incidens az egész mozgalomban, a melynek a jelentősége az, hogy a német baloldal, az általa képviselt nemzeti érde-

kek biztosítása nélkül, nem fogja tovább támogatni a koalícionális kormányt.

A kormány előtt tehát ott áll az eldöntendő kérdés; mivel pedig a koalíció többi tényezőinek mindegyike más-más irányban szabja meg támogatásának feltételeit, valóban nem kell fekete szemüveg hozzá, hogy a közvélemény az osztrák kormány lét- és nem lét kérdését lássa napirenden, még abban az esetben is, ha a kormány szilárd és önmagában szolidaris. Pedig az imént említett incidens egyik visszahatásaképpen sűrűen emlegetik, hogy Plener, a kormány főtámasza és a kabinet más tagjai közt lényeges nézeteltérések merültek föl, a követendő parlamenti magatartás és a taktikai eljárás tekintetében. Ha ez igaz, úgy csak siettetné a válság kitörését, a helyzeten azonban lényegesen nem változtatna.

Ilyen az osztrák politikai helyzet a maga egészében és minthogy a koalícionális kormány programjába a vasutállamosítás kérdése csak utólagosan került bele és mégis ilyen bonyodalmat idézett elő; a program lényeges pontja, a választási reform pedig éppen megakadt; a kormány belső ereje és parlamenti helyzete, a vasuti kérdésben szenvedett vereség folytán meggyöngyült, nem lehet tehát sok kilátás a nehezebb és lényegesebb programponthoz való sikerre. Ezeknek következtében a most megindult parlamenti ülészek folyamán, akármilyen rövid időre szabják is azt a delegációk működése miatt, könnyen állhat elő oly válságos helyzet a kormányra és az osztrák politikára nézve, a mely a jelenlegi állapotokon gyökeres változást idézhet elő, vagy téltenségre kárthatja a kormányt is, a parlamentet is.

Ternézetes tehát, hogy így fogva fel az osztrák politikai helyzetet, az, hogy a magyar kormány magatartása a déli vas-

ut kérdésében, a megszorult miniszternek arany hidat épített a visszavonulásra, egyes képviselőknek pedig újabb alkalmat szolgáltatott Magyarország megtámadására, csak olyan vakparádé színében fog előtűnkni föltűnni, a mely reánk különben semmi befolyást nem gyakorol. Forgalmi érdekeinket a kormány minden körülmények közt meg kell hogy védje, ha e miatt némely osztrák miniszteri tervek, politikai ambíciók sérelmet szenvednek is, bár ez nem célja annak a köteleesség teljesítésnek és kár is ebből a szempontból bírálható. Független és biztos nemzetközi összeköttetéseinket senki kedvéért fel nem áldozhatjuk. Az osztrákok nagyon rosszul teszik, ha ebben — mint mondók — Magyarországnak Ausztria felett gyakorolt preponderanciáját látják. Ez csak az érdekeknek az a jogos védelme, mi megillet minden országot, mely önállóan élni és szabadon fejlődni akar.

## HIREK.

### Tájékoztató.

Április 29. Városi közgyűlés.  
 Május 13. A tor. m. gazd. egyesület közgyűlése.  
 Május 16-19. Országos vásár.  
 Május 19. A tor. közm. egyesület estélye.  
 Május 19. Tisztviszéki ülés.  
 Május 20. Torontálmezeje tavaszi rendes közgyűlése

A gőztűrdő naponta reggeli 5 órától nyitva van nők részére kedden és pénteken délután.

— **Városi közgyűlés.** Nagybecskerek város képviselőtestülete hétfőn, e hónap 29-én tartja rendes havi közgyűlését, amelynek tárgysorozatát lapunk holnapi számában közöljük.

— **Kinevezés.** A pénzügyminiszter Guttmann Géza-t a nagybecskereki pénzügyigazgatósághoz számgyakornokká nevezte ki.

— **Eljegyzés.** Rothmiller Szidi kisaszszonyt, özv. Rothmiller Rozália nagybecskereki kereskedőnő hájos és kedves leányát eljegyezte Náményi Lajos, a magyar-francia coganagyár nagyváradi képviselője.

## A „TORONTÁL” TÁRGYAJA.

### Az erősebb.

— Gnjedits G. G. után oroszából. —

Szilárdul és biztosan ülve a nyeregben, lovagolt az erdő sűrűjén, átvezető keskeny uton egy elegáns fiatal nő. Őt követte, szintén egy fekete bajszu, sötét haju és a lovaglásban kihévílt arcú fiatal ember.

— Borisszovna Lisavetta! kiáltott föl egyszerre az ifju.

— Nos? kérdezte a fiatal nő.

— Miért lovagolunk itt?

— Mert itt nagyon szép a vidék, nézzen csak körül.

— Vágytam erre a pillanatra, hogy szemtől szembe lehessenek önnel. Az ön villájában hiányzik erre az alkalom, mert a mindig vendégektől teli helyiségekben a falaknak is van fülük... Tegnap esett az eső, a miatt maradt hova, ma pedig, mint látszik, meg akar fosztani a gyönyörtől, hogy szemébe nézhessek.

— Ott a hajlásnál az országutra érünk, válaszolt a fiatal nő, meggyorsítva paripájának lépteit.

Igazat mondott. Az uton az ifju néhány ugrással a fiatal hölgy mellett termett.

— Mit kíván tőlem? kérdezte az, arcczal az ifju felé fordulva.

— Emlékszik ön legutóbbi beszélgetésünkre?

— Ha jól emlékszem, ön csodálkozott azon, hogy miért nem megyek ismét férjhez.

— Igen.

— Mert boldogság volna magamat lekötönom.

— Ezt a feleletet nem várta az ifju. Kis szünet után újból megszólalt.

— Boldogult férjével mégis lekötötte magát.

— Eppen ez bir reá, hogy ne kövessem el ismét azt a hibát.

— Szabad kérnem a további okokat?

— Nincsenek, — viszonzá a fiatal nő röviden, majd hozzátette: Amott újból kövezett utra érünk, itt egy darabon vágthatnánk.

Ezzel elbocsátván lovának kantárát, az vágatásban tova rohant. Az ifju szoroson mellette lovagolt. Nemsokára azonban az ut rosszasága miatt ismét lépésben kellett lovagolnia.

— Arra sem határozna el magát, hogy az én feleségem legyen? — szólt az ifju, egyenesen a cselra törve.

— Az ön felesége legyenek?! — ismételte kaczagva Borisszovna Lisavetta. — Nem.

— Es miért nem?

— Mert szabadságomat szeretem.

— Csak nem hiszi talán, hogy zár alatt tartanám önt?

— Még nem ismertem oly férfit, ki nevének teljes szabadságot adott volna... Különben jó, hogy így van...

— Nem látom be az okát...

— Hígyje el nekem, hogy a nőnek mindig a feje fölött kell tudnia Damokles kardját... Reszket ugyan miatta, de van valami édes ebben a gyötrelomban.

— Életemben először hallok ily őszinte szavakat, szólt az ifju kaczagva.

— Önnek még rosszabbul menne, mint másnak.

— Miből gyanítja ezt?

— Mert ön már most is féltékenységgel üldöz. Mi lesz még akkor, ha a férj jogait gyakorolhatná fölöttem?

— Ah, hogy ön épen nem akar engem megérteni! kiáltott fel az ifju türelmetlenül. Most csak azért vagyok féltékeny, mert kegyed még nem feleségem.

— Tehet ön nekem alapos szemrehányást?

— Semmi esetre sem... Ön félreért, nem erre vagy arra a férfura vagyok féltékeny, hanem önre, magára.

— Fejezze ki magát érthetőbben.

— Kegyed fiatal, szellemes és bir mindama tulajdonságokkal, melyek a férjet boldogíthatnák s az most mind veszendőbe megy.

— Es mit törődik ön ezzel?

— Nagyon sokat, mert ez a vesztesség egész életemre boldogtalanná tesz.

— Nem veszheti el az ember azt, amivel sohasem birt.

— Megengedem, de a ki nem elégitett vágy valami után, a mit megismertünk, megmérgezi létünkét.

— Ezt most hiszi ön, egy év mulva talán másképpen gondolkoznék. A mi önnek most elragadónak látszik, unatkozhatná, sőt talán terhelné önt.

— Soha! — kiáltott fel hűvel az ifju, ön félreismer.

— Ebben a pillanatban még önmaga sem itélheti meg, hogy a megszokás mily mértékben hatna megsemmisítőleg érzelmeire...

— De igen, kétféle ember van. Az egyik éven át xeresi bort iván, megunja, a másik bár öt évig issza, még sem unja meg, sőt ellenkezőleg nélkülözhetetlennek találja az üdítő italt, épen azért, mert megszokta.

— Az ön saját leírása szerint, mert bizonyára az utóbbi emberhez hasonlítja magát, ön a tökéletesség mintaképe, melyet üveg huta alkellene tartogatni, jegyezte meg a fiatal nő gu-

— **Vádak egy ármentesítő társulat ellen.** Dr. Pejits György nagybecskereki ügyvéd, városi képviselő, a városi képviselőtestülethez intézett beadványában súlyos vádakkal illeti a nagybecskereki tisztviselői ármentesítő társulatot, a melynek vezetősége ellen azt a panaszt hozza fel, hogy a legutóbbi árvízveszedelem alkalmából nem a kellő időben és gyorsasággal hajtatta végre a védekezési munkálatokat, holott a társulatnak a törvény értelmében kötelessége lett volna már akkor, amikor a vizálás az árvízvédelmi szabályzatban megjelölt magassághoz közeledik, a hatóság által megállapított munkabér fizetés mellett szükséges számú munkásoknak a töltésekhez való kirendeléséről gondoskodni s csak az esetben, ha mindeme kötelezettségeit teljesítette s a veszély még se hátraható el, kívánhatja a közérő ingyenes kirendelését. Hogy pedig árvízveszedelem az idén mindenesetre tenyegetni fogja a társulat árterét, azt, mint a beadvány mondja, az elmúlt tél óriási hóesései után előrelátható. A társulat azonban ennek dacára csak a veszély tényleges beálta után látott a védelemhez, aminek az lett a következménye, hogy az érdekelt községek közereje ingyenesen volt kénytelen teljesíteni azt a munkát, amelynek fizetés mellett való elvégzésére évek óta fizeti az ármentesítési járulékot. A beadvány, amelyet a képviselőtestület hétfői közgyűlésén tárgyal, a következő indítvánnyal végződik:

„Határozza el a városi képviselőtestület, hogy az ármentesítő társulatnak törvénysszerű mulasztásai miatt a nm. földmívelésügyi miniszteriumnál panaszt emel és ebben egyrészt a társulat mulasztásainak kinyomozását, megtorlását és jövőben való megakadályozását, másrészt pedig a társulatnak arra való kötelezését kérje, hogy a mulasztásai következtében szükségessé vált kényszermunkát és ezzel okozott kiadásokat az egyeseknek és a városi pénztárnak megfizesse.“

— **Egy új torontáli vasút.** Tallian Béla békési főispán és báró Baich Iván előmunkálati engedélyt nyertek egy vasútra, amely Karlovától kiindulva, Bocsár, Padé, Nagyszentmiklós, T. Kanizsa, Gyála, O. és Uj Szentiván, Szőregh községeket érintve jutna végállomásához, Ujsegedre. Az engedélyesek most azzal a kéressel járultak Szeged városához, hogy az új vasút felépítéséhez 100,000 forint hozzájárulást szavazzon meg. A százezer forint hozzájárulás ügyét a napokban tárgyalja a városi tanács.

— **Egy rudolfgnadi öngyilkosága Nagybecskereken.** A Bega hullámai tegnap reggel a Steigerwald-féle uszodánál egy körülbelül hatvanévesnek látszó, rendkívül erős testalkatú férfi holttestét vetették partra. Szürke kabát, mellény, barna nadrág és még egészen új cipő volt rajta, zsebeiben meg 3 frt 27 kr készpénzt és

nyosan mosolyogva. Kár, hogy most nem nézhetünk tükörbe. Br, mily sötéten néz ön reám és mily fenyegető ránc képződik homlokán... Köszönöm a figyelmesetést, mi várna még reám akkor, ha a felesége lennék. Ön legalább elismerésre méltólag őszinte, már most be enged pillantanom a jövőbe... A férfiaknál önzés a házasság alapja...  
— Mennyiben?  
— Mert csak a maga kényelméért nőszül.  
— Engedje meg, Borisovna Lisavetta...  
— Nem, semmit sem engedek meg. Kimondtam nézetemet és ezzel befejeztem tekin-tem beszélgetésünket.  
Ezzel lovát megfordítván elvágtatott.  
— Borisovna Lisavetta, hová? — kiáltott rá az ifju.  
A fiatal nő nem hallgatott rá, hanem még gyorsabb vágatásra ösztönözte paripáját. Az ifju utána vágatott, utólérte és elárta útját.  
— Hová akar menni? kérdezte újból.  
— Hazá! Engedjen! — kiáltott föl a fiatal nő elvörösödött arccal.  
— Nem, mielőtt határozott választ nem ad.  
— Térjen ki az utamból! — szölt Lisavetta fenyegetőleg.  
— Nem! — viszoná az ifju szilárdul.  
Ekkor valami rendkívüli történt. A fiatal nőnek korbáccsal ellátott keze fölemelkedett és erős csapást mért az ifju arcára. Mielőtt azonban a korbács arczát érintette volna, az ifju megkapta, kirántotta a nő kezéből s messze dobta a bokorba.

egy csipetöt találtak. A városi kórházban, ahova a holttestet szállították, egy Rudolfsnadrá való szolgáló nyomban előhívott két másik földije segítségével Zipsz János rudolfsnadi korcsmáros ismerte fel benne. Zipsz egy évvel ezelőtt vesztette el a feleségét, a napokban meg az árvíz megfosztotta a korcsmájától is, amely most romhalmassá változott. Valószínűen e miatt való bánatában ölte magát a vízbe. Erre vall különben az a jelentés is, amit a holttest feltalálása után a rendőrségnek tettek, amely szerint tegnapelőtt este valaki látta, amint a nagyhid alatt a holttestéhez hasonló rendkívüli magas testalkatú férfi belépett a Bega vizébe. A jelentéstevő utána akart rohanni, de mielőtt a híd alá a partra ért volna, a hullámok összecsaptak az ismeretlen feje fölött. Az öngyilkost ma temették a városi kórházból. Hat lábánál magasabb lévén, eltakarításához nem használhattak a városi kórház koporsói közül egyiket sem, hanem a számára külön készített koporsóba kellett tenni.

— **Nagy tűz Lukácsfalván.** Árvíz után tűz. A természet romboló elemei félelmetes egymásutánban dunnak körülöttünk. Még sajog a lelkünk a mélységes részvételtől, amelyet a szerbbókai és rudolfsnadi vízveszedelmek áldozatainak a nyomorusága fakasztott, amikor egy másik nem kevésbé félelmetes elem, a tűz, szörnyű pusztításának a híre, amit a szomszéd Lukácsfalva községből veszünk, remegtet meg szánalmat keltően bennünket. Husz ház százasos melléképület vált ott rövid pár óra alatt hamuvá. Reggel hétkor támadt a tűz, hogy miképpen, még eddig nem tudni. A magasba kigyózó lángnyelvek ide pirosultak Nagybecskerekre, és a toronyór által értesített tűzoltóság Kühn alparancsnok vezetésével egy tűzfecskendővel rögtön ki is vonult Lukácsfalvára, ahol már azidőtájt teljes működésben volt a tűzszínhelyéhez közelebb eső Muzslyatelep tűzoltósága. Délután kettőkor érkezett ide a hír, hogy sikerült lokalizálni a tüzet, amely a nagy szélviharban rémületes gyorsasággal harapózott el.

— **Segély az árvízkárosultaknak.** Nagy-Tószegről írják, hogy a községi képviselőtestület mint egyébkor a megyei községeket ért nagyobb katasztrófák eseteiben, ezuttal sem maradt vissza emberbaráti kötelességei teljesítésében. A község képviselő-testülete ugyanis e hónap 21-én tartott rendes tavaszi közgyűlésében egyhangulag 100 frtot szavazott meg a tavaszi árvizek folytán sújtott torontálmegyei községek részére. A községben különben magánygyűjtés is folyamatban van.

— **Zichy Nándor gróf Nyitrán.** A nyitrai választás alkalmával megtörtént, hogy a választási elnök mindazokat, kik a választási hely udvarán tartózkodtak, távozásra szólította

fel. Szulyovsky talán nem is sejtette, hogy ezek között a néppárt legelső embere, Zichy Nándor gróf is van. Meg is járta. Mert a gróf vissza üzent az elnöknek:

— Mondja meg a választási elnök urnak én gróf Zichy Nándor. v. b. t. t. arany gyapjas vagyok, főhercegi ranggal. Követelem az elnök urtól, hogy jöjjön ki.  
Nekünk ugyan semmi közünk a Zichy gróf és Szulyovsky ur dolgához, de arra kíváncsiak volnánk, ha a nemes gróf ezen a hangon szól egy választási elnökhöz, kinek törvény adta jogát bizonyára igen jól ismeri, vajjon mily modorban beszél a néppárt vezére az istenadta néppel.

— **Exhumált gyermekholttest.** Serédy Géza esendőrfőhadnagyot, a nagybecskereki esendőrszakasz volt parancsnokát, aki most Temesvárott van állomáson, itt tartózkodása idejében fájdalmas gyász érte, amennyiben gyermekét elragadta a halál. Hogy a megboldogult földi maradványai ne porladjanak idegen földben, Serédy engedélyért folyamodott, hogy a kis holttestet innen Vácra szállíttathassa, hogy az ottani családi sírboltjukban helyeztethesse örök nyugalomra. Az engedély megadatván, ma reggel hat órakor Filó Robert rendőrségi irnok és dr. Weiserschán József városi orvos közbenjárása mellett a kis sírt felásták és a holttestet nyomban a reggeli vonatra szállították, amely Vácra, a családi sírboltba viszi el.

— **Agyonvert birtokos.** Szenttamásról írják, hogy ott Theodoret Döme odaváló birtokost, volt községi jegyzőt, esti nyolc órakor, a helység főutcáján, két ház távolságra a csendőrlaktanyától agyonverték. A rémes dolog híre még vasárnap éjjel nagy izgalmat keltett a községben, ahol azonnal nyomozni kezdtek az ismeretlen tettesek után. A gyanu eddig, mint tudósítónk jelenti, egy rendőrré irányul, aki a gyilkosságról először jelentést tett. A neve Gavaszkó Pító. Súlyos gyanúkok miatt tartóztatták le a csendőroket.

— **A nagybecskereki hadastyanok egyenruhában.** A nagybecskereki első hadastyanegylet, amelynek jelvénye eddig csak katonaszabású sapkája és mellre tűzhető rozettája volt, minap tartott ülésén elhatározta, hogy — az egylet 350 tagja közül egyenlőre csak hatvan — egyenruhát rendel magának. A hatvan legközelebb már egyenruhában vonul ki ünnepi alkalmakkor.

— **Csöd.** Csosziacs Kosata czezapajai kereskedő ellen a pancsovai törvényszék csődöt nyitott. Csödbiztos Péter Gyula, tömegmondnok dr. Radda Ignác, bej. h. jun. 20., felsz. h. jul. 10.

— **Tanítóegyletek gyűlései.** A délmagyarországi tanítóegylet nagybecskereki fiókegylete ez évi rendes tavaszi gyűlését május hó 8-án, szerdán d. e. 10 órakor Lázárföldön a közs. népiskola egyik tantermében tartja, az alábbi tárgysorozattal:

1. Elnöki megnyitó beszéd. 2. Gyakorlati előadás: „A tizedes törték ismertetése.“ Tartja: Marschall Venczel Lázárföldi községi tanító. 3. „A magyar nyelv tanítása iskoláinkban.“ Előadja: Fejér Simon János nagybecskereki m. kir. áll. polg. isk. tanár. 4. „A figyelem a népiskolában.“ Felolvassa: Michalsz Sándor tor.-szécsányi községi tanító. 5. Elemen Sándor: „Az irás-olvasás tanítás új módja kritikai világitásban.“ Előadó: Dold István nagybecskereki községi tanító. 6. Bányai Jakab és Szép J. által kiadott „Földrajzi tankönyv.“ Ismerteti: Rédl Ferenc nagybecskereki községi tanító. 7. Egy alkalmas énekkönyv megválasztása vagy szerkesztése tárgyában a múlt évi gyűlésből kiküldött bizottság jelentése. Előadó: Kaufmann István b.-sz.-györgyi községi igazgató-tanító. 8. A főegylet átirata. 9. Interpellációk és indítványok, melyek irásban előre beterjesztendők. 10. Tiszújítás.

A török-kanizsai tanító fiókegylet ez évi tavaszi gyűlését Török-Kanizsán tartja. A gyűlés tárgyai a következők:

1. A gyűlés megnyitása. 2. Tudósító választás. 3. Jegyzőkönyvhiteljesítők kijelölése. 4. Elnöki jelentés. 5. Fiókegyleti számadás. 6. „Eötvös-alap“ számadás. 7. Tiszújítás. 8. Gyakorlati mintatanítás. 9. Elemen Sándor az irva-olvasásról. Előadó: Reck Ottó. 10. A magyar motívumok gyűjtése (l. hiv. közl. 34. l.). 11. Bányai és Szép földrajzának ismertetése. Előadó: Herresbacher József. 12. Egyleti alapszabályok módosítása. Előadó: Ökröss J. 13. Indítványok. 14. Tagdíj hátralékok bezedése.

— **Kerékpározó tartalékosok.** A hadsereg „Rendeleti Közlönye“ legutóbbi száma szerint, a hadvezetőség az ideai gyakorlatok alkalmával kerékpározókat is fog alkalmazni a hirtördő szolgálatra, úgy mint tavaly. A kerékpáro-

sokat a tartalékos állományból vesznek és pedig úgy a tiszt mint a legénységi állományból azokat, kik az idén bevonulásra vannak kötelezve és e szolgálat ilyen módon való kitöltésére jelentkeznek. Minden kerékpáros saját gépét tartozik használni a bevonulási idő alatt történt használatért 20 forint kárpótlást kap. Ezáltal a kerékpáros katonák abban az előnyben részesülnek, hogy szolgálatukat nem kötelesek a csapattegnél végezni, hol a sokkal terhebb, hanem könnyű felszereléssel az parancsnokságnál, eszenkivül 20 forint kárpótlást kapnak, mi eddig nem volt.

— **Polgármesterből községi jegyző.** Makóról írják, hogy Major Miklós, a város polgármestere, beleunva a város közigazgatási ügyeinek fáradságos igazgatásába, visszavonul állásától és a sajtényi községi jegyzői állásra pályázik. Utódjául a polgármesteri széken Csereeny és Jánost, Makó város rendőrkapitányát emlegetik.

— **A Bégahajózás veszedelme.** Temesvárról írja tudósítónk: A kostélyi zsilipnél a Temes duzzasztására szóló szolgáló vizalatti gátak a tavaszi árvizkor elsöpörtetvén, a Temes víze most a Bégába át nem vezethető, ennélfogva a Bégacsatorna vizállása olyan alacsonyra süllyedt, hogy az óriásilag fölhalmozott gabnákészletek elszállítására lehetetlen. Az ezáltal módfelel károsodó kereskedők sürgönyben fordultak a kormányhoz az orvoslásért. Az újból építendő duzzasztógátnak 500.000 forint igénylő tervét a folyamtermékek különben jóváhagyás végett a földművelési miniszterhez már fölterjesztette.

## S z i n h á z.

### Egy szegény ifju története.

Mintha valami gonosz fatum vetné magát untalan közbe, hogy soha nagy publikum jó előadással ne találkozzék. A Vájljunk el brillians előadása az ürességtől szinte ásitó nézőtér előtt folyt le, amikor meg hire futván a jeles vígjátéki ensemblenek, telt ház leste harmadnapra valami kiváló gourmandise előzével azokat a szép dolgokat, amiket Rosenkranz és Gúldenstern volt nyújtandó, az akadozások és játékbeli gyöngeségek egész legiója dermesztette fagyos közönynyé a melegen buzduló érdeklődést. Tegnap, amikor Feuillet hatásos színműve előadására a páholsorokat olyan nagy és intelligens közönség tömte meg szorongásig, aminő csak kivételes alkalmakkor szokott a nagybecskereki városi színházban egybeverődni, nem incselkedett ugyan a szerepnem tudás manója derék színészeinkkel, de nyilvánulásra kerültek más olyan fogyatékosok, amiknek zavaró hatása alatt a kiváló esztétikai gyönyörűségek reménységében tömegesen egybegyűlt közönség vegyes érzelmekkel távozott a színházból. A két főszerep, Maxime meg Margit személyesítői vessenek magukra, ha a Feuillet romantikájának illatos lehelő hamisítatlan zamatú aromájában nem élveshette a publikum. Molnár László nagyon is sok férfias komolyságot, sokhelyütt sordságot is vegyített Maxime alakjába, amelyet elvégre is nem kothurnusba szánt Feuillet. Sajnosan nélkülöztük alakításából az ifjuság rugalmas hévét, amely pedig a szerelmes Maxime egyéniségének mulhatatlanul szükséges attribútuma. A manchesteri gyapjukirályhoz inkább illő higgadt nyugalom, amelyet Molnár Maximejára erőszakolt, néha bántó közömbösséggel volt határos s így épen nem csodálni való, hogy a szerelmi vallomás, amit a negyedik felvonásban Margitnak tesz, teljesen készületlenül találta a közönséget, amely az első három felvonás szenttelen Maximejában nyomát se látta az éb redő szerelmeknek. Hidegen hagyta a közönséget Hahnel Aranka Margitja is. Azt a sajátos varázst, ami Feuilletnek ezen az érdekes finom lelkületű leányalakján előmlik, semmiben sem tudta megérezkíteni. Darabos, merev hangján, mint valami leküzdhetetlen akadályon szenvedett hajótörést minden igyekezete. A közönség, amely különben őszinte bámulattal adózott tet szetés megjelenésének és szép toilettejeinek, nem tudott felmelegedni Margitján. Jobbat mondhatni Halmayról (Laroque), Hidvégiről (Gaston) és Szakácsról (Revallan), akik kifogástalanul juttatták szerepeiket érvényre. A meglepetés moraja köszöntötte a kis Csige Böske bájos Krisztináját, akinek két jelenésére nagy erővel sudult fel a tapsvihar.

## Táviratok.

### A királyné utja.

Budapest, április 26. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből telegrafálják: Erzsébet királyné ma Korfuból Dalmáciába érkezett.

### Országgyűlés.

(A képviselőház ülése április 26-án.)

Budapest, április 26. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ma a vallás szabad gyakorlásáról szóló törvényjavaslat foglalkoztatta a Házát.

Bessenyei Ferencz és Veszter Imre a törvényjavaslat változatlan elfogadását ajánlják, mire gróf Szapáry Gyula beadja ismeretes módosítását.

Gróf Csáky Albin hatásosan bizonyítja, hogy a vallás szabad gyakorlása nem vezet vallástalanságra. Hivatkozik e részben a nazarénusok példájára. Szapáry módosítását nem tartja szükségesnek.

Polónyi Géza a felekezeti különiség vesztélyességét vitatja.

Gróf Bathiány Tivadar Szapáry indítványát pártolja, közben meg szemérveti Tisza Kálmánnak Székesfehérvárott tegnapi beszédét.

Tisza Kálmán személyes kérdésben a jobboldal zajos tetszése közt válaszol.

A vitát holnap folytatják.

### A polgári házasság tanulmányozása.

Budapest, április 26. (A „Torontál” eredeti távirata.) A polgári házasság tanulmányozására a kormány több jogászt küldött ki Németországba. A jogászok, mint jelentik, mindenütt szíves fogadtatásra találhatnak. A tanulmányutból a jogászok május elsején térnek vissza.

### A hercegprimás lapja a néppárttól.

Budapest, április 26. (A „Torontál” eredeti távirata.) A mérsékelt egyházi körök lapja, a Katholikus Autonómia, Agliardiról cikkeznek és hangsúlyozza, hogy az egyház érdeke az, hogy Magyarországon az egyházvezetés a mérsékelt körök kezében legyen s a radikalizmusnak tápot ne adjanak. Foglalkozik a nyitrai választással is és hangsúlyozza a kudarcot, ami ott a néppárt vezéreire elérte, azokat az urakat, akik túlzásaikkal az egész egyházpolitikát a nyakunkra zudították. A néppárt elmondhatja: multadban nincs öröm, jövődben nincs remény.

### Hadgyakorlatok Erdélyben.

Budapest, apr. 26. (A „Torontál” eredeti távirata.) Őszszel Erdélyben nagy hadgyakorlatok lesznek, melyeken jelen lesz a király is, ki azokat személyesen vezeti. Beck tábornagyok, Forinyák és Galgóczy altábornagyokkal már beutazta a hadgyakorlat színhelyét Bánffy-Hunyad környékén.

### A Krisztics-kabinet bukása.

Budapest, április 26. (A „Torontál” eredeti távirata.) Belgrádból telegrafálják, hogy a Krisztics-kabinet visszalépését a legközelebbi időkre várják. Natália exkirálynőnek Szerbia területéről való kiutasítása, amely Krisztics első miniszterelnöksége alatt történt, az ok, amiért a kabinetet most elejtik.

### Persiani visszalépése.

Budapest, április 26. (A „Torontál” eredeti távirata.) Pétervárról telegrafálják, hogy Persiani belgrádi orosz követ egészségi okokból legközelebb megvált állásától.

Felolós szerkesztő: Dr Brájler Lajos.  
Helyettes szerkesztő: Kabos Bertalan.

## Hirdetések.

945. szám. p. 1895.

### Hirdetmény.

A nbecskereki kir. törvényszék mint birtokbiróság ezennel közzé teszi, hogy a Temes-begavölgyi vízszabályozó társulatnak — Módos, Szerb-Bóka és Szécsány község egyes érdekeltjei ellen védőtöltés építése céljából folyamatba tett kisajátítás kártalanítási ügyében tárgyalási határnapul Módos község érdekeltjeivel szemben 1895. évi május hó 27. napjának d. e. 9 órája Sz. Módos községhez, Szerb-Bóka község érdekeltjeivel szemben 1895. évi május hó 28. napjának d. e. 9 órája Sz-Bóka községhez, Szécsány község érdekeltjeivel szemben 1895. évi május hó 31. napjának d. e. 9 órája Szécsány községhez oly hozzáadással tüzetik ki, hogy arra az összes érdekelttek megidéztenek, hogy továbbá elmaradásuk a kártalanítás fölött hozandó érdemleges határozat hozatalát nem gátolja; hogy a tárgyalásról való elmaradásuk, avagy külön értesítésük elmulasztása esetén igazolásnak helye nincs s végül, hogy érdekeiknek képviselőre Manojlovits Miklós nagybecskereki ügyvéd ügygondnokul kineveztetett.

Kelt Nagybecskereken, a kir. törvényszéknél 1895. évi január 26-án.

Zsirus Lajos, Szmétana György.  
elnök. jegyző.

Magy. kir. államvasutak.

H i r d e t m é n y.

Délnémet-ösztörök magyar vasuti kötelék. (Elsass-lothringeni és luxemburgi államokkra fennálló közvetlen díjszabások érvényességének meghosszabbítása.)

A „Vasuti és közlekedési közlöny” 26. számában foglalt 22696. számú hirdetmény kaposán közzétetett, hogy az abban megnevezett díjszabások és hozzátartozó pótlékok folyó évi április hó végéig még érvényben maradnak. A magyar királyi államvasutak a részes vasutak nevében is. (Utánnyomás nem díjaztatik.)

Magy. kir. államvasutak.

H i r d e t m é n y.

(Felsősziléziai — osztörök-magyar közszénforgalom I., II. és III. díjszabási füzet.)

Porosz-Sziléziából magyar állomásokra szállítandó közszén, szénvályog- és pirszénküldeményekre nézve 1892. évi április hó 1-étől érvényes kivételes díjszabás I. és II. füzetében, továbbá az 1892. évi május hó 1-től érvényes III. füzetében, valamint az ezekhez tartozó pótlékokban foglalt díjtételek közül 1895. évi április hó 15-étől a 100 frt = 165—170 márka árfolyamnak megfelelő díjtételek fognak alkalmaztatni. Budapest, 1895. április hó 5. A magy. kir. államvasutak igazgatósága egyszersmind a részes vasutak nevében is. (Utánnyomás nem díjaztatik.)

Magyar királyi államvasutak.

H i r d e t m é n y.

(I. pótlék életbeléptetése a versecz-kubini h. é. vasut árudijszabásához.)

A magy. kir. államvasutak kezelése alatt álló versecz-kubini h. é. vasut árudijszabásához Kubin dunapart állomás megnyitása napjától az I. pótlék lép életbe, mely a földijszabás megnevezett állomás megnyitása folytán szükségessé vált kiegészítéseket tartalmazza.

Ezen pótlék példányai a magy. kir. államvasutak díjszabási szakosztályában példányonként 5 krért kaphatók.

Budapest 1895. évi április hó 15-én.

As igazgatóság.  
(Utánnyomás nem díjaztatik.)

## Hirdetések

felvételnek

e lap kiadóhivatalban.

## Déli jég- és viszontbiztosító

társaság

Budapest, Váci-utca 9. szám, az „Adria” biztosító-társulat házában.

Teljesen befizetett alaptőke 2,400.000 korona  
Tartalékok . . . . . 1,117.888 „

Ezen a cs. kir. szab. „Adria biztosító társulat” védnöksége alatt megalkult társaság biztosít különféle terményeket jégkár ellen a legkedvezőbb feltételek és legjutányosabb díjak mellett.

Biztosítási ajánlatokat elfogadnak és felvilágosításokat készségesen adnak az „Adria biztosító-társulat” összes vezér-, fő- és kerületi ügynökségei.

A „Déli jég- és viszontbiztosító társaság” magyarországi osztálya:

Lichtenberger J.,  
vezértitkár.

Frigyessi M.,  
titkár.

Báró Podmaniczky Frigyes,  
intéző.

(319-3.3)

### Főügynökség: FRANZ J. L.

## MAGYAR ORSZÁGOS KÖZPONTI TAKARÉKPÉNZTÁR

Budapesten, Deák Ferencz-utca 7. sz.

engedélyez

### törlesztéses jelzálogkölcsonöket földbirtokokra

a kimutatott földadó vagy becslés alapján

Feltételek: 50 éves törlesztésre évenként 100 frt kölcsön után 5 frt 35 kr,  
kisebb kölcsönöknél 5 frt 45 kr

mely évi részletekben kamat- és tőketörlesztés foglaltatik.

Köles önkérvényekhez a telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv hitelesített alakban csatolandók.

A legkisebb engedélyezhető kölcsön 1000 frt. (281-64)

27. A. 895.

### Tekintetes Literátý Béla ur!

Mintán Ön a másodszori felhívásomra, neje szül. Tapavicsa Deszanka ügyében a kibékülés megkísérlése tárgyában kitűzött határnapon meg nem jelent, úgy a fennálló törvény értelmében ezennel **harmadszor** felhívom, miszerint jelen hirdetés megjelenésétől számítva 8 nap alatt annál is inkább alóírt lelkési hivatalnál jelenjen meg, mert meg nem jelenése esetében a megjelölt határidő eltelte után, a következményeket saját magának tulajdoníthatja.

Gör. kel. szerb lelkési hivatal Ujvidékén, 1895. évi április hó 21-én.

Balta Pál s. k.  
ujvidéki-esperes.

(330-1.1)

Van szerencsém a n. é. közönségnek b. tudomására adni, hogy az eddig a helybeli piacon, a szerb hitközség házában levő, 21 év óta fenálló

## czipő-raktáromat

ez évi ápril hó 25-étől az ujonnan épített Kovács-féle házba helyeztem át.

Törekvésem lesz a n. é. közönség irántam tanúsított bizalmát szolid és olcsó kiszolgálás által továbbra is kiérdemelni.

Nagybecskerek, 1895. ápril hó.

Tisztelettel

Eberhardt Antal.

(331-10.1)

Magy. kir. államvasutak.

Hirdetés.

(Délmet osztr.-magyar vasuti kötelék.)

A kölni rajna balparti kir. vasuti igazgató sár Bingerbrück, Jünkerath-Stadtkyll és Malmedy állomásokkal való forgalomban a délnmet-osztrák-magyar vasuti kötelékben fennálló és az 1894. évi január hó 1-től érvényes II. rész B. füzetben, az 1894. évi augusztus 1-től érvényes kivételes gabonadijszabás III. rész 2. sz. füzetében, az 1887. évi október 1-től érvényes kivételes fadijszabás IV. rész 2. sz. füzetében az 1894. évi január 1-től érvényes kivételes kéregdijszabás IV. rész 2. sz. füzet B. szakaszában és az 1894. évi január 1-től érvényes kivételes gyümölcsdijszabás VI. rész 2. sz. füzetében foglalt díjtételek és kilométer távolságok 1895. évi június hó 1-től pótlás nélkül hatályon kívül helyeztetnek. Budapest, 1895. április 5. A magy. kir. államvasutak igazgatósága a részes vasutak nevében is.

(Utányomás nem díjaztatik.)

Magy. kir. államvasutak.

Hirdetés.

(Osztrák magyar vasuti kötelék.)

(VII. pótlék kiadása a II. rész 4. dijszabási füzethez.)

Az osztrák-magyar vasuti kötelékben 1892. február 1-től érvényes II. rész 4. füzethez, 1895. évi május hó 1-én és amennyiben díjfelemelések állanak be, f. évi június hó 1-én a VII. pótlék lép életbe.

Ezen pótlék a czimlapnak a külön dijszabási határozmányoknak, a reexpeditionális táblázatnak, az áruforgalmi korlátozásnak és díjtételeknek megváltoztatását és kiegészítését, valamint egyéb helyesbítéseket tartalmaz.

A pótlék példányai a részes vasutagazgató ságoknál megszerezhetők.

Budapest, 1895. évi ápril 19. én.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága a részes vasutak nevében is.

(Utányomás nem díjaztatik.)

Magy. kir. államvasutak.

(Uj személydijszabás életbeléptetése a szab. oszt. magy. államvasut társaság s a Nándor császári vasut, valamint a magy. kir. államvasutak közti közvetlen forgalomban.)

A szab. oszt. magy. vasutársaság s a csász. kir. szab. Nándor csász. északi vasut, valamint a magy. kir. államvasutak közötti közvetlen forgalomban 1895. évi május 1-től kezdve új személydijszabás lép életbe, mely a m. kir. államvasutak igazgatóságánál 20 kr-ért kapható.

Budapest, 1895. április 11.

Az igazgatóság.

(Utányomás nem díjaztatik.)

Magyar királyi államvasutak.

Magyar vasuti kötelék.

(Uj sódijszabás.)

A magyar vasuti kötelék forgalomban 1895. évi június hó 1-én új kivételes dijszabás lép életbe, mely közvetlen díjtételeket tartalmaz Deés, Eperjes, Kocsárd és Maramaros-Sziget állomásokról a magy. kir. államvasutak, a cs. kir. szab. déli vaspálya társaság, a csáktornyai-ságrábi (szeged) h. é. vasut és a dunántuli h. é. vasutak állomásaira 5000 és 10000 kgs mennyiségben szállítandó magán sókúldeményekre.

Ezen dijszabás által az 1893. évi november hó 1-től érvényes hasonló című dijszabás egyidejűleg hatályát veszti.

Az új dijszabásban az eperjesi és deési díjtételek eddigieknél magasabbak, mely díjtételek a m. k. állam igazgatóságánál (C I. b. dijszabási osztály) meg tudhatók.

Az új dijszabás példányai a köteléki vasutaknál 40 fillérért kaphatók.

Budapest, 1895. április hó 19. én.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága a többi részes vasutak nevében is.

(Utányomás nem díjaztatik.)

5857. szám ki 1895.

### Hirdetmény.

Az 1883. évi 44. t.-cz. 16 §-a értelmében ezennel közhírré tétetik, miszerint a helybeli m. kir. pénzügyigazgatóság által érvényesített N. Becskerek város 1895. évi IV. osztályu kereset adólajstroma folyó évi ápril hó 28-ik napjától ugyanazon évi május hó 5. napjáig bezárólag s így nyolcz napon át, a városi adóhivatalnál közszemlére kitétetni fog; miért is N.-Becskerek város IV. oszt kereset adókötelesei ezennel figyelmeztetnek, hogy netaláni felszólamlásaikat és pedig:

a) azon adózók, kik ezen adóval már mult évben voltak megróva, a lajstrom kitételének napját; — b) azon adózók, kik ezen adóval folyó évben első ízben rovatnak meg, adótartozásuknak az adókönyvecskebe történt bejegyzését követő 15 nap alatt a városi adóhivatalnál írásban vagy élőszóval előterjeszthetik. Megjegyztetik azonban, hogy a kitűzött határidőn túl beadott felszólamlások figyelembe vehetők nem lesznek.

Nagybecskereken, 1895. évi ápril hó 18-án.

Krsztics János,

(329-1.1)

polgármester.

У недељу 16. (28.) о. м. у 3 сата по подне издавање се код олд. српске цркв. општине путем јавне лицитације под кририју

## ДУЋАН И СТАН

у Хувадијевој улици к. бр. 615. (G. Hubert conditorei) на 3-6 год. од 1. Новембра т. год.

Полаже се вадијум од 100. ф.

За даље услове упитати се код

J. Глигорјевића

(327-2.2)

школ. старатеља.